

Βαθμός Ασφαλείας :

Βαθμός Προτεραιότητας :

Αριθ. γνώμ. 1

Αθήναι τῆ 11 Ἀπριλίου 1985

Πρὸς

τὸ Ὑπουργεῖο Δικαιοσύνης

ΕΝΤΑΥΘΑ

Ἐχω τὴν τιμὴ νὰ σᾶς γνωρίσω, ὅτι στὸ ἐρώτημα ποῦ τίθεται μὲ τὸ ὑπ' ἀριθ. 12410/1985 ἔγγραφό σας, εἰς τὸ ἄρθρ. 27 ἔ 3 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 ὅπως συμπληρώθηκε μὲ τὸ ἄρθρ. 18 τοῦ Ν. 1469/1984, διατηροῦνται ἢ καταργοῦνται τὰ δικαιώματα τοῦ Δημοσίου ποῦ ἀπορρέουν ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 14 τοῦ Ν. 325/1976, ἡ γνώμη μου εἶναι ἢ ἀκολουθεῖ:

Ι.- Μὲ τὸ ἄρθρ. 18 τοῦ Ν. 1469/1984 "γιά τὴν ἀσφάλιση ὁμογενῶν, τροποποίηση καὶ συμπλήρωση διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ ΙΚΑ καὶ ρύθμιση διαφορῶν ἀσφαλιστικῶν θεμάτων" προστίθενται στὸ τέλος τῆς ἔ 3 τοῦ ἄρθρ. 27 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 "περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων" οἱ ἀκόλουθες διατάξεις: Μὲ τὸ ἐδάφ. α' τὰ δημόσια ταμεῖα εἰσπραξῆς ἐσόδων ΙΚΑ ποῦ συστήθηκαν καὶ λειτουργοῦν στίς περιοχάς Ἀθῆνας, Πειραιᾶ καὶ Θεσ/νίκης μετονομάζονται σέ ταμεῖα εἰσπραξῆς ἐσόδων ΙΚΑ καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ λειτουργοῦν μὲ τίς αὐτές ἀρμοδιότητες καὶ μὲ τὸν ἐλεῖχο καὶ τὴν ἐποπτεία τῆς εἰσπρακτικῆς τους διαδικασίας ἀπὸ τὸ ΙΚΑ. Μὲ τὸ ἐδάφ. β' παρέχεται ἡ δυνατότητα καὶ καθορίζονται οἱ προϋποθέσεις καὶ ἡ διαδικασία οὐστάσης τὰμείων καὶ ἀνακατανομῆς ἀρμοδιοτήτων σέ περιπτώσεις ἀποικεντρώσεως ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἰδρυμάτος. Μὲ τὸ ἐδάφ. γ' ὁρίζεται ὅτι "κάθε παράιράτηση ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ποῦ γινόταν γιά τὴν εἰσπραξὴ τῶν ἐσόδων τοῦ ΙΚΑ ἀπὸ τὰ δημόσια ταμεῖα εἰσπραξῆς ἐσόδων

δων ΙΚΑ καταργείται". Καί κατά τό έδαφ. όοί διατάξεις πού ισχύουν για τήν είσπραξη τών έσόδων του Δημοσίου έφαρμόζονται ανάλογα καί για τήν είσπραξη τών έσόδων του ΙΚΑ καί τών συνεισπραττομένων από αυτό έσόδων τρίτων Οργανισμών.

Έξ άλλου κατά τό άρθρ. 14 του Ν. 325/76 "περί καθορισμού τών εισπραττομένων στα έμμισθα καί άμισθα Υποθηκοφυλακεία δικαιωμάτων υπέρ του Δημοσίου καί τών άμισθων Υποθηκοφυλάκων κ.τ.λ."; επί έγγραφης υποθήκης, προσημειώσεως υποθήκης ή κατάσχεσης αίτήσεϊ Ν.Π.Δ.Δ. έξομοιουμένου προς τό Δημοσίο από άπόφως προνομίων δικαστικής, διοικητικής, οικονομικής φύσεως ή απολαύοντος τών άτελειών αυτού, εις τά έμμισθα Υποθηκοφυλακεία εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου ως πάγια δικαιώματα τά αναφερόμενα στο άρθρ. 11 § 1 καί ως αναλογικά τά αναφερόμενα στο άρθρ. 12 § 1 του νόμου αυτού. Επομένως στη διάταξη αυτή έμπίπτει καί τό ΙΚΑ πού είναι Ν.Π.Δ.Δ. καί βάσει τών άρθρ. 19 § 1 έδ. α' του Α.Ν. 1846/1951 καί 5 του Ν. 3210/1955 απολαύει όλων άνεξαίρετως τών προνομίων, άτελειών καί απαλλαγών του Δημοσίου καί κατ'αυτό έξομοιούται προς τό Δημοσίο.

II.- Βάσει τών διατάξεων αυτών κατά τό πρόγενέστερο της θεσπίσεως του άρθρ. 18 του Ν. 1469/1984 νομοθετικό καθεστώς, τά έσοδα του ΙΚΑ εισπράττοντο από τά δημόσια ταμεία καί μέ τις διατάξεις τών άρθρ. 1 § 4 του Ν. 2097/1952, 1 § 3 του Ν. 2252/1952 καί 2 § 2 του Β.Δ. 268/1970 είχε θεσπισθεί υπέρ του Δημοσίου παρακράτηση ποσοστού 1% από τά έσοδα του ΙΚΑ, σαν άμοιβή για τήν είσπράξη (βλπ. άρθρ. 19 της εισηγ. έκθ. του Ν. 1469/1984). Αλλά μετά τή μετάβολή πού επέφερε τό άρθρ. 18 του Ν. 1469/1984 καί τήν ανάληψη της είσπράξης τών έσόδων

του ΙΚΑ από ταμεία, που πλέον δεν ονομάζονται δημόσια και στελεχώνονται αποκλειστικά από το προσωπικό του Ίδρυματος αυτού, εξέλιπε η έννομη δικαιολογητική αιτία κάθε παρακράτησης υπέρ του Δημοσίου για την είσπραξη των εσόδων του ΙΚΑ, η δε σχετική διάταξη ήταν ασυμβίβαστη προς το σκοπό και το περιεχόμενο των νέων αυτών νομοθετικών μεταβολών. Ο νομοθέτης με την πρόθεση προσαρμογής και απόσαφηνίσεως των διατάξεων αυτών και απότροπής τυχόν αμφισβητήσεων (βλπ. το τέλος του άρθρ. 19 της εισηγ. έκθ. του Ν. 1469/1984), καθόρισε με σαφήνεια και ακρίβεια, ότι "κάθε παρακράτηση υπέρ του Δημοσίου που γινόταν για την είσπραξη των εσόδων του ΙΚΑ ... καταργείται". Επομένως με το περιεχόμενο της διατάξεως αυτής που αναφέρεται σε συγκεκριμένο αντικείμενο, δεν καταργούνται ούτε ρητώς ούτε σιωπηρώς άλλα "δικαιώματα" του Δημοσίου έναντι του ΙΚΑ, όπως π.χ. τὰ απορρέοντα από το άρθρ. 14 του Ν. 325/1976 (που γεννᾶται η αμφισβήτηση) που δεν εθίγησαν από την καταργητική δύναμη του εδάφ. γ' της § 3 του άρθρ. 27 του Α.Ν. 1846/1951. Το δε Ν.Δ. 1079/1971 "περί καταργήσεων απαλλαγών εκ των τελών χαρτοσήμου" με το περιπτωσιολογικό και περιορισμένο αντικείμενο, δεν παρέχει ερμηνευτικό επιχείρημα για αντίθετη προς την ανωτέρω έκδοχή.

III.- Καί τέλος δε χωρεί ούτε αναλογική εφαρμογή του άρθρ. 27 § 3 εδάφ. γ' του Α.Ν. 1836/1951 και στην περίπτωση του άρθρ. 14 του Ν. 325/1976, γιατί η πρώτη διάταξη είναι ειδική και εξαιρετική, θεσπιστήκε δε για να ρυθμίσει αποκλειστικώς συγκεκριμένο αντικείμενο, που δεν έχει κανένα στοιχείο ομοιότητας προς το αντικείμενο της δεύτερης διάταξης (βλπ. Σημάντήρα Γεν. Αρχ. Έκθ. γ' Νο 179, Μπαλή Γεν. Αρχ. Έκθ. § 7, ENGLISH Είσαγωγή

στη νομική σκέψη -μεταφρ. Σπινέλλη- 1981 σελ. 181 έπομ.)
"Άλλως τε ή πρώτη διάταξη ως δημοσιογομικού χαρακτήρος
είναι στενώς έρμηνευτέα και δεν είναι δεκτική αναλογικής
έφαρμογής και στη δεύτερη διάταξη."

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Από τά άνωτέρω προκύπτει ότι τά
ύπέρ του Δημοσίου δικαιώματα που έχουν θεσπισθεί με τό
άρθρο 14 του Ν. 235/1976, δεν τίγονται από τό άρθρο 27 ή 3
ξδαφ. γ' του Α. Ν. 1846/1951 όπως συμπληρώθηκε με τό άρθρο 18
του Ν. 1469/1984.-

Ο γνώμοδοτών Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Μαριάνη
Σπυρίδων Δημ. Σταμούλης